

Predkladacia správa

Minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády SR materiál Akčný plán pre otvorenú vedu na roky 2026 – 2028 na základe úlohy B.4. uznesenia vlády SR č. 317 z 9. júna 2021 v znení bodu B.1. uznesenia vlády SR č. 366 zo 4. júla 2025.

Národná stratégia stanovuje dlhodobé smerovanie rozvoja otvorenej vedy v Slovenskej republike, definuje zainteresované skupiny a strategické oblasti na presadzovanie princípov otvorenej vedy na Slovensku. Otvorenosť zvyšuje efektivitu, dôveryhodnosť, reprodukovateľnosť a viditeľnosť výskumu. K základným cieľom stratégie patrí sprístupniť verejnosti primárne výstupy výskumu financovaného z verejných zdrojov – publikácie a dáta – v digitálnom formáte bez obmedzení alebo s minimálnymi obmedzeniami, s použitím verejných licencií.

Ciele Národnej stratégie pre otvorenú vedu sa naplňajú prostredníctvom akčných plánov. Prvým z nich bol Akčný plán pre otvorenú vedu na roky 2021 – 2022, ktorého vyhodnotenie bolo predložené na rokovanie vlády Slovenskej republiky v januári 2023. Druhým bol Akčný plán pre otvorenú vedu na rok 2024, ktorého vyhodnotenie bolo predložené na rokovanie vlády Slovenskej republiky v marci 2025.

Účelom Akčného plánu pre otvorenú vedu na roky 2026–2028 je pokračovať v procese implementácie princípov otvorenej vedy do slovenského výskumno-vývojového priestoru, stavať na výsledkoch úspešne splnených úloh a dokončiť úlohy prenesené z predchádzajúceho obdobia a stanoviť v rámci realizácie Národnej stratégie pre otvorenú vedu ďalšie kroky smerujúce k naplneniu jej opatrení.

Rozšírené publikovanie v režime otvorenej vedy vrátane zverejňovania výskumných dát prispeje k vyššej citovanosti slovenských výskumníkov a k väčšej medzinárodnej kolaborácii, čo významným spôsobom prispeje k vyššej atraktivnosti vedeckého prostredia na Slovensku a lákaniu či udržaniu talentu a v konečnom dôsledku k vyššiemu ekonomickému rastu vďaka vyššiemu ľudskému kapitálu.

Predkladaný materiál bol predmetom predbežného pripomienkového konania, pričom vznesené pripomienky boli v plnom rozsahu zapracované. Materiál bol tiež predmetom medzirezortného pripomienkového konania a na rokovanie vlády sa predkladá bez rozporov.

Predkladaný materiál má negatívny – rozpočtovo krytý vplyv na rozpočet verejnej správy a pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti. Materiál nemá vplyv na životné prostredie, podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyv na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.